

Statistikenheten
Gunilla Thorsell

2001-11-08

Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap 2000

Jordbrukarnas investeringar i maskiner och redskap har uppskattats till 4 023 miljoner kronor år 2000. Jämfört med år 1997 redovisas därmed en ökning med 451 miljoner kronor eller 13 procent räknat i löpande priser. I fasta priser hade investeringarna ökat med 2 procent mellan 1997 och 2000.

Undersökningen

Jordbruksverkets undersökning avseende år 2000 är en totalundersökning, liksom 1994 och 1997 års undersökningar, medan 1998 och 1999 års undersökning var urvalsundersökningar. Statens jordbruksverk genomförde fram till och med den undersökning som avsåg år 1991, årligen en totalundersökning över försäljningen av lantbruksmaskiner och -redskap. Undersökningen riktade sig till samtliga tillverkare och importörer av lantbruksmaskiner i landet och mätte dessa företags leveranser till återförsäljare. Med viss tidsförskjutning svarar detta mot jordbrukarnas investeringar. Från och med undersökningen 1991 genomförs en totalundersökning endast vart tredje år. Under mellanliggande år baseras uppgifterna på ett urval av tillverkare och importörer.

Alla försålda maskiner är värderade till katalogpriser i jordbrukarled (exkl. moms).

Undersökningen omfattar endast inköp av nya maskiner och redskap. Redskap som används i huvudsak i jordbruket men även förekommer inom andra sektorer (t.ex. trädgård) finns med i undersökningen men beaktas bara till den del de används i jordbruket. Särskiljningen av jordbrukets andel görs i samråd med berörda företag. Vissa typer av större specialmaskiner som grävmaskiner ingår inte i undersökningen.

Totala investeringar

I tabell 1 redovisas (i löpande priser) jordbrukarnas totala investeringar i maskiner och redskap åren 1994, 1997 och 2000, dvs. de tre senare åren med totalundersökningar, fördelade på större produktgrupper. Procentuell jämförelse görs därmed i tabellerna mellan 1997 och 2000.

Tabell 1. Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap med fördelning på större produktgrupper 1994, 1997 och 2000, mkr

	1994		1997		2000		Mkr 2000 i % av 1997
	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	
Traktorer	2 512	826	3 839	1 515	4 035	1 673	110 %
Övrigt för traktorer	..	4	..	4	..	21	..
Redskap för jordbearbetning	2 084	137	2 743	220	2 200	224	102 %
Redskap för sådd och spridning m.m.	1 584	139	3 060	259	2 709	234	90 %
Bevattningsutrustning	..	18	..	25	..	14	56 %
Redskap för skörd och tröskning	3 941	388	4 421	655	4 807	640	98 %
Redskap för rotfrukter	1 364	76	1 084	69	352	77	116 %
Vagnar	1 074	42	1 214	78	1 235	94	121 %
Transportredskap och lastapparater	11 301	144	10 381	203	15 874	292	144 %
Torkar, kvamar m.m.	5 312	143	5 252	157	3 885	206	131 %
Stallutrustning	20 854	387	21 244	237	17 443	309	130 %
Utrustning för mjölkkor	..	160	233	98	206	164	167 %
Redskap för grundförbättring	0	0	5	1	353	4	..
Redskap för underhåll och rengöring m.m.	3 297	21	2 763	24	6 172	44	183 %
Elmotorer, hydroforer m.m.	..	38	..	27	..	27	100 %
Summa		2 524		3 572		4 023	113 %

Traktorer

Försäljningen av traktorer ökade med 158 miljoner kronor mellan 1997 och 2000, en ökning med 10 procent.

Den genomsnittliga effekten ökade med 4,3 kW jämfört med 1997. Av samtliga sålda traktorer hade 7 procent ett effektuttag som understeg 50 kW medan 97 procent hade en effekt över 70 kW. Jämfört med 1997 visar detta på en ökning med 1 % för investeringar i större effektstarkare traktorer. Andelen traktorer med fyrhjulsdraft uppgick år 2000 till 99,6 procent.

Jordbearbetning, sådd och spridning

Av tabell 2 framgår att jordbrukarna investerade sammanlagt 472 miljoner kronor i redskap för jordbearbetning samt sådd och spridning 2000 jämfört med 504 miljoner kronor 1997, en minskning med 6 procent. Av de största produkterna inom gruppen minskade såmaskiner mest, med 29 %. För handels- och stallgödselspridare noteras dock en ökning med 7 procent.

Tabell 2. Investeringar i redskap för jordbearbetning, sådd och spridning 1994, 1997 och 2000, mkr

Maskintyp	1994		1997		2000		Mkr 2000 i % av 1997
	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	
Plogar	603	59	1077	121	998	117	97 %
Tallriksredskap och rotorkultivatorer	231	11	253	12	218	12	100 %
Harvar och kultivatorer	734	50	735	59	485	49	83 %
Vältar	470	16	503	23	493	43	187 %
Diverse	46	1	158	5	5	3	60 %
Summa jordbearbetningsredskap		137		220		224	102 %
Såmaskiner	308	43	904	126	468	90	71 %
Handels- och stallgödselspridare	1 123	77	2 098	108	2 070	116	107 %
Sprutor m.m.	153	19	52	25	172	28	112 %
Summa redskap för sådd och spridning		139		259		234	90 %
Bevattningsutrustning	..	18	..	25	..	14	56 %
Totalt		294		504		472	94 %

Redskap för skörd och tröskning samt rotfrukter

För gruppen redskap för skörd och tröskning minskade försäljningen med 1 procent under 2000 jämfört med år 1997. Variationer förekom mellan de olika maskintyperna vilket framgår av tabell 3. Försäljningen av pressar, slättermaskiner och krossar ökade under 2000 med 39 resp 35 procent medan skördetröskor samt räfsor, vändare och strängläggare minskade med 29 resp 33 procent.

Försäljningen av specialmaskiner för rotfrukter ökade från 69 till 77 miljoner kronor mellan 1997 och 2000.

Tabell 3. Investeringar i maskiner och redskap för skörd och tröskning 1994, 1997 och 2000, mkr

Maskintyp	1994		1997		2000		Mkr 2000 i % av 1997
	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	
Skördetröskor	126	111	349	376	239	266	71 %
Pressar	672	131	584	115	713	160	139 %
Räfsor, vändare och strängläggare	1 375	38	1 142	30	596	20	67 %
Slättermaskiner och krossar	1 638	98	2 274	126	3 158	170	135 %
Hackar för halm och grönmassa	130	10	72	7	100	10	143 %
Diverse	..	1	..	1	..	14	..
Redskap för skörd och tröskning		388		655		640	98 %
Specialmaskiner för rotfrukter	1 364	76	1 084	69	352	77	112 %
Totalt		464		723		717	99 %

Transportredskap

Försäljningen av vagnar ökade mellan 1997 och 2000 med 21 procent och uppgick 2000 till 94 miljoner kronor (se tabell 1).

För transportredskap och lastapparater ökade försäljningen med 44 procent jämfört med år 1997. Försäljningen uppgick till 292 miljoner kronor under år 2000.

Inomgårdsutrustning m.m.

Investeringarna i inomgårdsutrustning ökade mellan år 1997 och 2000 med 39 procent. Investeringarna i torkar, kvarnar m.m. samt utrustning för mjölkning ökade med 31 resp 67 procent samt stallutrustningar med 30 procent.

Värdet av försålda elmotorer och hydroforer har schablonmässigt uppskattats på basis av den genomsnittliga värdeutvecklingen för övrig inomgårdsutrustning.

Tabell 4. Investeringar i inomgårdsutrustning m.m. 1994, 1997 och 2000, mkr

Maskintyp	1994		1997		2000		Mkr 2000 i % av 1997
	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	Antal st	Mkr	
Grovfodersilor inkl. utrustning	570	67	560	56	599	82	146 %
Torkanläggningar och lagersilor för spannmål	3 358	55	3 384	74	2 244	92	124 %
Kvarnar och foderbehållare	1 284	21	1 308	27	1 041	32	119 %
Summa torkar, kvarnar m.m.	5 212	143	5 252	157	3 884	206	131 %
Utrustning för mjölkning	..	160	233	98	206	164	167 %
Utgödslings- och utfodringsanläggningar	20 826	156	10 414	119	9 978	154	129 %
Stallinredningar	28	231	10 830	118	7 465	155	131 %
Summa stallutrustning	20854	387	21 244	237	17443	309	130 %
Redskap för underhåll och rengöring	3 297	21	2 763	24	6 172	44	183 %
Redskap för grundförbättring	0	0	5	1	353	4	..
Elmotorer, hydroforer m.m.	-	38	-	27	-	27	100 %
Totalt		585		544		754	139 %

Investeringar 1970-1999

I tabell 5 redovisas jordbrukets investeringar från år 1970 och framåt. Sedan mitten av 1970-talet har det varit en trendmässig minskning av investeringarna. I början på 1990-talet sjönk investeringarna markant, 25-30 procent per år under 1990 och 1991 och med 10-15 procent per år under 1992 och 1993 räknat i fasta priser. År 1994 bröts den nedåtgående trenden och investeringarna ökade under åren 1994 och fram t.o.m. 1999. Mellan 1999 och 2000 sjönk investeringarna med 12 procent. I löpande priser ökade investeringarna med 13 procent mellan åren 1997 och 2000, medan investeringarna minskade med 1 procent mellan 1999 och 2000.

Tabell 5. Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap 1970 - 2000 i löpande och fast (2000 års) pris, mkr

År	Löpande pris			Fast (2000 års) pris		
	Traktorer	Övrigt	Summa	Traktorer	Övrigt	Summa
1970	209	414	623	1 334	3 324	4 658
1971	257	505	762	1 545	3 853	5 398
1972	306	596	902	1 694	4 315	6 009
1973	306	701	1 007	1 576	4 680	6 256
1974	391	895	1 286	1 753	5 200	6 952
1975	578	1 175	1 753	2 485	6 581	9 066
1976	860	1 464	2 324	3 342	7 665	11 007
1977	921	1 422	2 343	3 283	6 749	10 032
1978	623	1 470	2 093	2 000	6 252	8 252
1979	679	1 600	2 279	2 014	6 349	8 363
1980	729	1 440	2 169	1 940	5 209	7 149
1981	753	1 509	2 262	1 806	5 030	6 836
1982	1 059	1 770	2 829	2 272	5 263	7 535
1983	1 121	2 120	3 241	2 142	5 513	7 654
1984	1 361	2 144	3 505	2 455	5 120	7 575
1985	1 359	2 097	3 456	2 388	4 785	7 173
1986	965	1 683	2 648	1 631	3 567	5 198
1987	1 070	1 787	2 857	1 755	3 524	5 298
1988	1 312	2 156	3 468	1 999	3 943	5 942
1989	1 476	2 343	3 819	2 115	4 026	6 141
1990	1 013	1 965	2 978	1 387	3 142	4 529
1991	749	1 493	2 242	988	2 235	3 223
1992	560	1 428	1 988	740	2 084	2 825
1993	467	1 403	1 870	574	1 908	2 482
1994	830	1 694	2 524	974	2 181	3 156
1995	1 082	1 735	2 817	1 198	2 117	3 315
1996	1 398	1 905	3 303	1 535	2 285	3 819
1997	1 515	2 057	3 572	1 645	2 444	4 088
1998	1 448	2 158	3 606	1 554	2 538	4 091
1999	1 764	2 297	4 061	1 881	2 684	4 565
2000	1 673	2 350	4 023	1 673	2 350	4 023

Diagram 1. Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap 1970-2000, i 2000 års priser.

